

Västberga Gård 1748-1800

1748 Ägde friherre/generalen **Fabian Casimir Wrede Västberga**

Han fick tillsammans med greve Carl-Johan Cronstedt 1767 uppdrag att ta fram en mer energisnål eldstadstyp (Än de tidigare eldstäderna där 90 % av värmen gick till spillo) och **kakelugnen skapades**. Under denna tid byggd kakelugnarna på Västberga i flera rum och kopplades samman i ett sinnrikt system genom hela huset. (*Den magnifika blå Mariebergs kakelugnen blev dock såld i början av 1900-talet och skeppad till Amerika*)

Adelssläkterna avlöste varandra på Västberga.

Carl Svedenstjerna född 1692 ägde Västberga i mitten av 1700-talet. Hans dotter Charlotta Svedenstjerna född 1720 gifter sig med Lars Salvius

Lars Salvius var en svensk boktryckare, förläggare, bokhandlare och tidningsman. Salvius har varit en av de mest betydelsefulla personerna inom svensk bokhistoria. Innan Salvius tid skedde boktryckningen i en liten skala och bokhandeln dominerades av tyskar. Någon naturvetenskaplig litteratur var svår att få tag i, och den som fanns var i allmänhet skriven på latin inom universitetsvärlden. Genom hela sin karriär hade Salvius som mål att nå ut till så många som möjligt. Av denna orsak kom han också att tala för vetenskaplig litteratur på svenska i stället för latin. Han var medlem av Vetenskapsakademien och var bl.a. Linnés förläggare. Några lånebibliotek fanns inte innan Lars Salvius började bedriva en lånetjänst i samband med sin bokhandel. – Världens första lånebibliotek grundades i Sverige 1740.

Lars Salvius (vars hustru Charlotta ärvt Västberga)

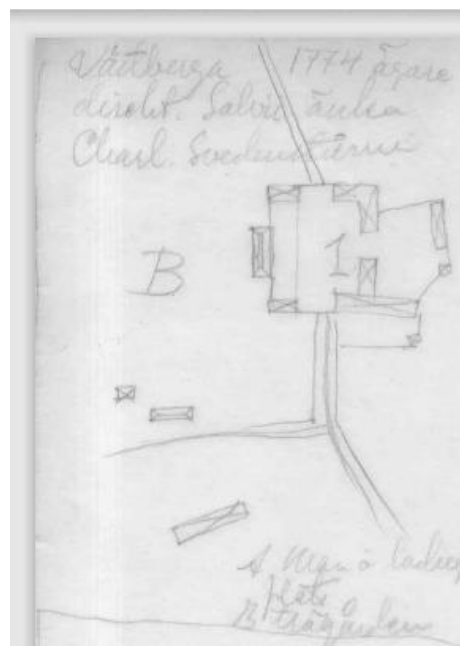
ägde Västberga 1770 till 1773 då han avled.

1773 Änkan Charlotta Svedenstjerna Salvius var sen ägare till Västberga och detta finns dokumenterat på en ritning över Västberga Gård. Där står det överst: "Västberga 1744 ägare direkt(ör) Salvius änka Charl(otta) Svedenstjerna"

Längst ner står det **A Man o ladugård B trädgården**
Västberga gård är de 3 husen mellan B och siffran 1.
Men Husen till höger om siffran 1 har vi ingen info om.
Charlotta dog året efter ritningen 1775

Det finns en **vällingklocka** på Södra annexet. Vi vet inte när den började användas men enligt Wikipedia "Vällingklockor var i bruk på 1600-1700-talen och kallade gårdens arbetare till måltider och markerade början och slutet på arbetsdagen. De blev omoderna på 1800 talet då alltfler arbetare hade egna fickur och ansågs själv hålla reda på tiden"

1780 Övertogs gården av släkten **Cederhielm**.

"**Årstafrun**" **Märta Helena Reestierna** skrev i sin dagbok att hon "våren 1799 gjort besök vid 2 tillfällen hos överstinnan Märta Ulrika Montgomery", vilken var dotter till Carl Cederhielm.

Genom giftermål övergick sen gården från Cederhielm till familjen **Sparre**